

การผลิตชั้นรากการบีกบราเชอร์ในประเทศไทย

นางสาวชวพร ธรรมนิตยกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศตวรรษที่ ๑๖
สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา ๒๕๕๐
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE REPRODUCTION OF BIG BROTHER IN THAILAND

Miss Chawaporn Dhamanitayakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

501476

หน้า ๑๖

การผลิตชั้นรายการบิ๊กราเดอร์ในประเทศไทย

၆၈

นางสาวชวพร ธรรมนิตรกุล

สาขาวิชา

การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกริกเกียรติ พันธุ์พัฒน์

คณานิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

S คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เป็ญจวงศิกิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ຮອມ ລົກສະໝັກ

ชวพร ธรรมนิตย์ภูต : การผลิตซ้ำรายการบิ๊กบราเธอร์ในประเทศไทย. (THE REPRODUCTION OF BIG BROTHER IN THAILAND) อ.ที่ปรึกษา : ผศ. เกริกเกียรติ พันธุ์พัฒน์, 164 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการผลิตซ้ำรายการบิ๊กบราเธอร์ในประเทศไทย ตลอดจนปัจจัยในการผลิตซ้ำ ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตซ้ำ (Concept of Reproduction) ทฤษฎีสื่อสารองค์กร (Organization Communication Theory) แนวคิดเกี่ยวกับรายการเรือลิตตี้ทีวีในประเทศไทย (Concept of Reality Television in Thailand) และ แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางอารมณ์ (Concept of Emotional Behavior) โดยนำมามีเป็นแนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า การผลิตซ้ำรายการบิ๊กบราเธอร์ในประเทศไทยนั้น เกิดจากการที่ผู้ผลิต คือ บริษัท กันคนา จำกัด (มหาชน) ได้รับผลกระทบมาจากแรงกดดันทางสังคม ทำให้ผู้ผลิตต้องหาวิธีให้หดตื้น โดย การแสวงหาสิ่งใหม่ให้แก่ผู้ชมด้วยการนำเสนอรายการรูปแบบใหม่ ให้แก่วงการสื่อสารมวลชนไทย ผู้ผลิตจึง ได้ชื่อสิทธิ์รายการบิ๊กบราเธอร์ ซึ่งเป็นรายการประเภทเรือลิตตี้ทีวี ที่ออกแบบขึ้นเพื่อสร้างสถานการณ์ที่ กดดันเพื่อกระตุ้นอารมณ์ของผู้เข้าแข่งขันที่แตกต่างกัน เพื่อให้แสดงพฤติกรรมทางอารมณ์ที่แท้จริงของตน อย่างมาก และมีการให้ผู้เข้าแข่งขันคัดเลือกผู้ที่ไม่เหมาะสมให้ออกจากการแข่งขัน โดยพิจารณาจากการปรับตัว ของผู้เข้าแข่งขันในสถานการณ์ต่างๆ ที่มากระตุ้นอารมณ์นั้นๆ หลังจากนั้น ผู้ชมจะมีส่วนในการเลือกผู้ที่ต้น ชื่นชอบให้อยู่ในการแข่งขันต่อไป และผู้ที่อยู่ในการแข่งขันเป็นคนสุดท้ายจะเป็นผู้ชนะ อย่างไรก็ได้ ในการ ชื่อสิทธิ์รายการมาจากการประเทศที่มีลักษณะทางค่านิยมและวัฒนธรรมต่างกันกับผู้ชมชาวไทยนั้น ผู้ผลิตไม่ สามารถผลิตซ้ำกับรายการต้นแบบได้ในทุกส่วนประกอบของรายการ เนื่องจากซึ่งมีเนื้อหาบางประการที่ขัด ต่อวัฒนธรรมไทย ดังนั้นในการผลิตซ้ำในส่วนประกอบต่างๆ ของรายการ จึงออกแบบใน 3 ลักษณะ คือ ผลิต ซ้ำทั้งหมด ผลิตซ้ำโดยดัดแปลงเนื้อหาบางส่วน และ ผลิตซ้ำโดยเพิ่มเนื้อหาบางส่วน ทั้งนี้ลักษณะการผลิตซ้ำ ต่างๆนั้น เกิดจากปัจจัยหลายประการมาประกอบกัน ได้แก่ ปัจจัยภายในองค์กร คือ ผู้ผลิตเอง และ ปัจจัย ภายนอกองค์กร คือ ปัจจัยที่เกิดจากเจ้าของลิขสิทธิ์ ปัจจัยที่เกิดจากผู้ชม ปัจจัยที่เกิดจากเหตุการณ์ปัจจุบัน ปัจจัยที่เกิดจากค่านิยมและวัฒนธรรม และ ปัจจัยที่เกิดจากผู้สนับสนุนรายการ

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2550

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4785212528 : MAJOR MASS COMMUNICATION

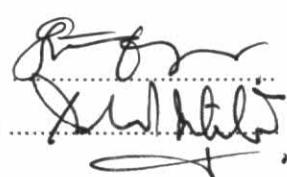
KEY WORD: BIG BROTHER / REPRODUCTION / ORGANIZATION COMMUNICATION /
REALITY TELEVISION / EMOTIONAL BEHAVIOR

CHAWAPORN DHAMANITAYAKUL : THE REPRODUCTION OF BIG BROTHER
IN THAILAND. THESIS ADVISOR : ASST.PROF. GRIRGGIAT PANPIPUTT, 164
pp.

This is a qualitative study of which objectives are to study the reproduction of Big Brother in Thailand as well as the underlying factors that contribute to its reproduction. The study applies the Concept of Reproduction, Organization Communication Theory, Concept of Reality Television in Thailand and Concept of Emotional Behavior as the guidelines for detailed analysis

The result indicates that the reproduction of Big Brother in Thailand is due to the need to provide the audience a stylistically innovative program and to escape from the routine. Kantana Group Ltd. (Public), the producer, then agrees to sign a copyright contract with the Endemol International Ltd. (The Netherlands) to reproduce the Big Brother and broadcast in Thailand. Big Brother is classified in the format of Reality TV that creates unusual situations pushing the different contestants to reflect their real emotional behaviors. The contestants themselves have to nominate the fellow housemates to be evicted. After the nomination, the audiences will decide by voting for the one that should stay in the match. The last person who will be the last to leave the house will be the winner. The differences in culture and values between the two countries make it impossible to adopt every single element from the original in reproducing Big Brother in Thailand. Since the copyright owner insists some major characteristics to be sustained; while there are some parts that have been adapted and added to suit the local audiences, the reproduction has been broken down into 3 forms; Reproduction without any adaptation, Reproduction with adaptation in some details and Reproduction with some additional details. However, the reproduction of Big Brother in Thailand derives from such factors as internal factor which is the producer and external factors which are the copyright owner, the audiences, current situations, norm and values and sponsors.

Department : Mass Communication
Field of Study : Mass Communication

Student's Signature :
Advisor's Signature :

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีมูลเหตุจงใจมาจากการที่โดยปกติผู้วิจัยจะเป็นคนชอบชุมนุมการประเพณีที่วิถี แต่เมื่อได้รับเชิญมาจากการบึกบูรพาเรอრไทยແນدق'แล้วรู้สึกไม่เข้าใจและเกิดความสงสัยในด้วยการว่าผลิตขึ้นมาเพื่อจุดประสงค์อะไร จึงตัดสินใจค้นหาคำตอบนี้ให้กับด้วยการวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้นั้น ส่วนหนึ่งเกิดจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกริกเกียรติ พันธุ์พิพัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้โอกาส และ สะเวลาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาให้ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ณัณญาธัญ วงศ์บ้านดู่ ในการเป็นประธานกรรมการ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณ ทั้ง 2 ท่านนี้เป็นอย่างสูง นอกจากนั้นต้องขอขอบพระคุณ อาจารย์เมฆา เสรีธนาวงศ์ กรรมการ ใน การสะเวลาเป็นกรรมการและให้คำปรึกษาด้วย

ขอขอบพระคุณ พ่อ และ แม่ ที่ให้ความรัก ความห่วงใย และ เคยสนับสนุนเรื่องการศึกษา และ ในทุกๆ ด้าน ขอบคุณ คุณแม่น ที่ช่วยเหลือทั้งทางตรง และทางอ้อม มาตั้งแต่จำความได้ ขอบคุณ คุณอ้อ ที่เคยแนะนำส่งงานให้อาจารย์ตรวจในบางครั้ง ขอบคุณ คุณอิงค์ ที่เคยช่วยเหลือ เป็นกำลังใจ ห่วงใย ผลักดัน และ อยู่ใกล้(บ้าน)กัน ขอบคุณญาติๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจ ขอบคุณเพื่อนๆ ชาวนาคราฟ ขอบคุณเพื่อนๆ นิเทศ จุฬาฯ ที่ร่วมทุกช่วงสุขกันมาจนถึงวันนี้ ขอขอบพระคุณ คุณ ชาวดิต พงษ์สุขเวชกุล ผู้อำนวยการฝ่ายผลิตรายการโทรทัศน์ คุณณรงค์ฤทธิ์ ม่วงอารีร์ และ ทีมงาน ฝ่ายผลิตรายการโทรทัศน์ บริษัท กันดนา กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องข้อมูล ขอบคุณน้องแท้ว และ น้องพิมพ์ที่ให้ข้อมูลและให้ข้อมูลเบปรายการ ขอบคุณกำลังใจและความ ช่วยเหลืออื่นๆ ที่ไม่ได้กล่าวถึง และขอบคุณกำลังใจใกล้ๆ ที่ไม่มีใครเห็น

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
กิตติกรรมประกาศ	๙
สารบัญ	๙
สารบัญตาราง	๙
สารบัญภาพ	๙
บทที่ ๑ บทนำ	๑
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	๑
1.2 ปัญหานำวิจัย	๑๔
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	๑๔
1.4 ข้อสันนิษฐานในการวิจัย	๑๕
1.5 ขอบเขตของงานวิจัย	๑๕
1.6 นิยามศัพท์	๑๕
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑๗
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๘
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตช้า (Concept of Reproduction)	๑๘
2.2 ทฤษฎีสื่อสารองค์กร (Organizational Communication Theory)	๒๑
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับรายการเรียลลิตี้ทีวีในประเทศไทย (Concept of Reality Television in Thailand)	๒๓
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมทางอารมณ์ (Concept of Emotional Behavior)	๓๓
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔๒
บทที่ ๓ ระเบียบวิธีวิจัย	๔๔
3.1 แหล่งข้อมูล	๔๔
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	๔๕
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๖
3.4 การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๔๗
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล	๔๗
บทที่ ๔ การผลิตช้ารายการบิ๊กบราเธอร์ในประเทศไทย	๔๘
4.1 รูปแบบการผลิตรายการบิ๊กบราเธอร์ด้านแบบ	๕๐
4.2 การผลิตช้ารายการบิ๊กบราเธอร์ในประเทศไทย	๕๕

บทที่	หน้า
บทที่ ๕ ปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตชั้นรายการบึกบานาเรอร์ในประเทศไทย	113
5.1 ปัจจัยภายในองค์กรที่มีอิทธิพลต่อการผลิตชั้นรายการบึกบานาเรอร์ในประเทศไทย	113
5.2 ปัจจัยภายนอกองค์กรที่มีอิทธิพลต่อการผลิตชั้นรายการบึกบานาเรอร์ที่ผลิตในประเทศไทย	123
บทที่ ๖ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	150
6.1 สรุป	150
6.2 ข้อสังเกตผู้วิจัย	160
6.3 ข้อจำกัดในการวิจัย	160
6.4 ข้อเสนอแนะ	161
รายการอ้างอิง	162
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	164

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1.1 ตารางแสดงการซื้อขายรายการ บิ๊กบราเธอร์เพื่อผลิตซ้ำในประเทศไทยต่างๆ	6
ตารางที่ 1.2 ตารางแสดงความนิยมรายการ Big Brother UK ปี 1-4	11
ตารางที่ 4.1 ตารางอธิบายความหมายการกิจในรายการบิ๊กบราเธอร์	52
ตารางที่ 4.2 ตารางแสดงช่องทางการนำเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในรายการ	53
ตารางที่ 4.3 ตารางแสดงช่องทางการมีส่วนร่วมอื่นๆ ในรายการบิ๊กบราเธอร์	54
ตารางที่ 4.4 ตารางแสดงคุณลักษณะผู้เข้าแข่งขันรายการบิ๊กบราเธอร์ไทยแลนด์	59
ตารางที่ 4.5 ตารางแสดงคุณลักษณะผู้เข้าแข่งขันรายการบิ๊กบราเธอร์ไอทีวีไทยแลนด์	61
ตารางที่ 4.6 ขั้นตอนการคัดเลือกผู้เข้าแข่งขันในรายการบิ๊กบราเธอร์ในประเทศไทย	64
ตารางที่ 4.7 ตารางแสดงช่องทางการรับชมรายการบิ๊กบราเธอร์ไทยแลนด์ และ บิ๊กบราเธอร์ไอทีวีไทยแลนด์	91
ตารางที่ 4.8 ตารางแสดงช่องทางการมีส่วนร่วมรายการบิ๊กบราเธอร์ไทยแลนด์ และ บิ๊กบราเธอร์ไอทีวีไทยแลนด์	93
ตารางที่ 4.9 ตารางเปรียบเทียบรูปแบบบ้านบิ๊กบราเธอร์ต้นแบบบิ๊กบราเธอร์ไทยแลนด์ และ บิ๊กบราเธอร์ไอทีวีไทยแลนด์	101
ตารางที่ 4.10 ตารางสรุปการผลิตซ้ำรายการบิ๊กบราเธอร์ในประเทศไทย	107
ตารางที่ 5.1 ตารางแสดงรายละเอียดกฎหมายที่ใช้อธิบายรูปแบบรายการบิ๊กบราเธอร์ไทยแลนด์	
ตารางที่ 5.2 ตารางแจกแจงความแตกต่างของผู้เข้าแข่งขันในรายการบิ๊กบราเธอร์ไทยแลนด์ตาม เกณฑ์ทางลักษณะประชากร	131
ตารางที่ 5.3 ตารางแจกแจงความแตกต่างของผู้เข้าแข่งขันในรายการบิ๊กบราเธอร์ไอทีวีไทยแลนด์ ตามเกณฑ์ทางลักษณะทางประชาราษฎร์	133
ตารางที่ 5.4 ตารางแจกแจงความแตกต่างของผู้เข้าแข่งขันในรายการบิ๊กบราเธอร์ไทยแลนด์ตาม เกณฑ์ทางลักษณะทางบุคลิกภาพ	135
ตารางที่ 5.5 ตารางแจกแจงความแตกต่างของผู้เข้าแข่งขันในรายการบิ๊กบราเธอร์ไอทีวีไทยแลนด์ ตามเกณฑ์ทางลักษณะทางบุคลิกภาพ	136
ตารางที่ 5.6 ตารางแจกแจงความแตกต่างของผู้เข้าแข่งขันในรายการบิ๊กบราเธอร์ไอทีวีไทยแลนด์ ตามเกณฑ์ทางลักษณะพิเศษ	137
ตารางที่ 6.1 ตารางสรุปปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตซ้ำรายการบิ๊กบราเธอร์ในประเทศไทย	159

สารบัญภาพ

ญี่

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพที่ 2.1 แบบจำลององค์กรสื่อมวลชนภายใต้แรงกดดันทางสังคม	21
ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดแสดงองค์ประกอบของปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดเนื้อหาของรายการโทรทัศน์	22
ภาพที่ 2.3 รูปแบบจำลองที่เกี่ยวกับการประกอบสร้างความจริง(Reality Construction) The Double Cone Model	24
ภาพที่ 2.4 ความต้องการของมนุษย์ 5 ขั้น	34
ภาพที่ 4.1 ภาพตัวอย่างการออกอากาศการกระทำของผู้เข้าแข่งขันที่ไม่มีความเป็นส่วนตัวในรายการ Big Brother Netherlands 5	57
ภาพที่ 4.2 ตัวอย่าง การกิจที่ต้องปฏิบัติต่อเนื่อง 24 ชั่วโมงในรายการบิ๊กบราเธอร์ไทยแลนด์ (การกิจพิทักษ์กองไฟ 72 ชั่วโมง)	82
ภาพที่ 4.3 ตัวอย่างการกิจที่ต้องปฏิบัติต่อเนื่อง 24 ชั่วโมงในรายการบิ๊กบราเธอร์ไอทีวีไทยแลนด์ (การกิจระหวัดวิดน้ำ)	83
ภาพที่ 4.4 ตัวอย่างการกิจที่สร้างความกดดันในรายการบิ๊กบราเธอร์ไอทีวีไทยแลนด์ (การกิจ BB Soldier)	86
ภาพที่ 4.5 ตัวอย่าง การกิจเพื่อความบันเทิง ลดความตึงเครียด และ เตรียมตัวเป็นผู้ชนะในรายการบิ๊กบราเธอร์ไอทีวีไทยแลนด์ (การกิจ BB ชวนขึ้น)	89
ภาพที่ 4.6 ตราสัญลักษณ์สถานี Veronica	104
ภาพที่ 4.7 ตราสัญลักษณ์บิ๊กบราเธอร์แบบแรก	105
ภาพที่ 4.8 ตราสัญลักษณ์รายการบิ๊กบราเธอร์แบบใหม่	105
ภาพที่ 4.9 ตราสัญลักษณ์รายการบิ๊กบราเธอร์ไทยแลนด์	105
ภาพที่ 4.10 ตราสัญลักษณ์รายการบิ๊กบราเธอร์ไอทีวีไทยแลนด์	105